և ընդ շրջակայսն. և լուր զախորժելին, երբ եմուտ ասեն ընդ դուռն քաղաքին որ կոչի porta del popolo, պահապանն հարցեալ իցէ զկայսերէն, եթէ երբ հասանիցի, և նա պատասխանեալ է, թէ ոչ է այնչափ հեռի. և ապա անտի առաջնորդութեամբ կնոջ միոյ գնացեալ է ի թռէնիթայ տի մօնթէն, ուր կայր եղբայր նորա օթևանեալ. և ի կամիլն մտանել ի ներքս, հազիւ հազ, յետ այնչափ սպասեցուցանելոյ դռնապանին զնա թոյլ տուեալ է, և այն այսու ոճիւ. զի ի հարցանելն թէ երբ գայցէ իմփէռաթօռն, ցուցեալ է նա զերկուս ծարաս թղթոց, թէ յայսոսիկ յայտնի լինին. և պատճառելով թէ տալոց է զայնոսիկ ի ձեռս մինիսթրոյին և կոանտուգային, մտեալ է ի ներքս, և անցեալ ընդ ամենայն սենեակս առաջնորդութեամբ սպասաւորի միոյ հասեալ է ուր ննջէր եղբայրն նորա, և զարթուցեալ զնա, և զգամարերսն, իսկոյն հրապարակեցաւ ընդ քաղաքն, թէպէտ կարծեաք գիտէաք թէ զալոց է, ուստի և անհամար անձինք սպասէին այսր անդր և առ դրան քաղաքին, բայց որովհետև փոքրիկ գալէսով միով եկն, և էանց ընդ մէջ ժողովրդեանն, ոչ ոք կարաց ճանաչել զնա։ Ուստի յետ մտանելոյ նորա ի պալատն, իսկ և իսկ հրապարակեցաւ և գղրդեցաւ քաղաքն ամենայն։ Եւ իսկոյն փոխնչիփէյք հանդերձ մաճոռտոմոյով առաքեցելով ի Գօնզլաւէն գնացին ի յարգել զնա. սակայն նա ոչ ընկալաւ զնոսա, տալով զայսպիսի ինչ պատասխանի, թէ կայսր ի վեննայ նստի, և որ եկեալն է, նա է իշխանն պռասպուռ. և այսպէս յետս դարձոյց զնոսա, յոյս տալով տեսանել զամենեսին ըստ ժամանակին եթէ տէր կամեսցի։ Այնպէս յետս առաքեաց և զգունդս զինուորացն, և զօրապետացն որք գնացին կալ ի սպասու նորա. և այսպէս ոչ երբէք կամեցաւ և կամի, զի հրատարակեսցի և ճանաչեսցի իբր կայսր։ Այլ ախորժի յոյժ զի շրջեսցի ընդ բոլոր քաղաքն ազատապէս։ Բայց քանզի ժողովուրդն Հռոմայեցւոց անհամբեր է յայսպիսիս, ոչ այլ ինչ լսի յամենայն անկիւնս քաղաքին ուր եկեսի, բայց եթէ Վիվա իմփէռաթօռ։ Մանաւանդ ի նոյն աւուրն յետ միոյ ժամու բիւրք բիւրոց կային առաջի պալատի նորա և գոչէին, վիվա իմփէռաթօռ, և նա եբաց զպատուհանն, և երկիցս շնորհակալ եղև նշանացի, և ի բարձրացուցանելն նոցա զբարբառս իւրեանց յերրորդումն, ձեռօք նշան տայր զի հանդարտեսցին։ Ո՛հ է հնար լիով պատմել զզարմանալիս որք եղեն յայսոսիկ աւուրս ի Հռոմ, զամենայն ինչ մոռացան, ոչ զՊապ յիշեն և ոչ զԳօնզլաւն, զսմանէ խօսին, և զսմանէ պատմեն, և զսա հաճեցուցանել խորհին։ Բաց յուրախութեանցն զորս յամենայն երեկոյի ի զանազան պալատս փոխնչիփէյից առնեն և արարին (թէպէտ սկսեալ էին տասն աւուրք յառաջ վասն կոանտուգային որ կայր ի Հռոմ իշխանք քաղաքիս առնել մեծամեծ չէնայս) սակայն ի զալ կայսերն, աճեցուցին յոյժ յոյժ, ոչ միայն զչէնայս և զզօնվէռսացիօնս, ամենայն պայծառութեամբ, և շքեղաշուք մեծութեամբ, այլ և զընդունելութիւնս արքունիս։ Ընդ բոլոր օրն շրջի ի տեսանել զհնութիւնս որ ի քաղաքիս, և ցերեկոյին հրաւիրի եղբարքն ի պալատ փոխնչիփէյից, ուր զխաղս և զերաժշտութիւնս երգոց և զզարմանալիս վայելեն. սակայն յայսմ ամենայնի զիւրեանց ջերմեռանդութիւնն ոչ թողուն ի չինութիւն հռոմայեցւոց. ի չորս ժամու գիշերոյն դառնան նոքա ի տունս իւրեանց, ուր հռոմայեցիք մինչև ցութն և ցինն ժամ գիշերոյն յամեն։ Երկիցս և երիցս խոստովանեցան և հաղորդեցան իբրև զայլ մարդիկս կալով ի մէջ ժողովրդեան, և ոտօք գնացին առ սուրբն պետրոս։ Անցոյց զանցոյց զամենեքումբք զօվէռսացիօնն զոր արար տօռիայն, ուր ներկայացուցին և զսանն իւր առ կայսրն սանահայր, լի ակամբք պատուականօք...։

Գարտինալքն Գօնզլավին արարին նմա շնորհս ինչ որ ոչ երբէք յիշի արարեալ ումք. զի յաւուրն երկրորդի գալստեան նորա յետ ճաշու ժամուն գիտաց եթէ մտանելոց էր ի Գօնլավն գարտինալ սփինոլան, եկն իսկոյն առ ի տեսանել զչէրէմոնիան, և եկաց առ դրան գօնզլավին, և իբրև տեսին զնա գարտինալքն, կալան զձեռանէ նորա և եղբօրն, և մուծին ի ներքս. և այս եղև ի խնդրոյ ալպանին և միլանէզ գարտինալաց և եկաց անդ ընդ գարտինալաց իբրու ժամ մի, և շրջեցաւ ընդ բոլոր Գօնզլավն, բազում ուրախութեամբ իւրով, և գարտինալացն. ի մէջ անբաւ զարմանալի զրուցաց ասացելոց անդ, է և այս, զի երբ ալպանն ասացեալ է, տեսեալ գոլ զբազում Գօնզլավս, և Գօնզլավն վասն լամպէրթինին տեսեալ գոլ վեց ամիս, նա պատասխանեալ է ներկայութեամբ ամե-